

Nr 127.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående befrielse för styckjunkaren i Göta artilleriregemente A. U. Olsson från viss ersättningsskyldighet; given Stockholms slott den 18 februari 1927.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Gustav Rosén.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 18 februari 1927.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETERSSON, HELLSTRÖM, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG.

Departementschefen, statsrådet Rosén anför:

Styckjunkaren i Göta artilleriregemente A. U. Olsson tjänstgjorde från maj månad 1920 till och med den 31 juli 1924 såsom köksföreståndare vid nämnda regemente. Den 30 juni och den 31 juli 1924 verkställdes inventeringar av regementets proviantmagasin, och befanns brist därvid föreligga beträffande vissa proviantartiklar. Efter det med tillämpning av gällande avskrivningsreglemente av den 11 augusti 1812 avskrivning ägt rum,

hade värdet av den uppkomna bristen beräknats utgöra, vid den förra inventeringen 486 kronor 31 öre och vid den senare 2,429 kronor 84 öre.

Sedan bristen gjorts till föremål för undersökning vid Göta artilleriregementes krigsrätt, yrkade därstädes krigsfiskalen förpliktande för Olsson att ersätta kronan värdet av bristen med nyss angivna belopp, tillhoppa 2,916 kronor 15 öre. Inför krigsrätten bestred Olsson den mot honom förda ersättningstalan samt åberopade därvid, att magasinsförhållandena varit mycket otillfredsställande. Sålunda hade arbetet med den en gång utvägda proviantens tillredning måst äga rum i samma lokaler, som innehöle köksföreståndarens uppbörd, varigenom möjlighet förefunnits för förrådshandräkningspersonalen att tillägna sig ej utvägda varor. Vidare hade på grund av den expeditionstjänst, som köksföreståndarbefattningen medförde, det icke varit möjligt för Olsson att närvara i magasinet vid varje utlämning av redan utvägda varor, varjämte det ofta förekommande ombytet av förrådshandräkningsmanskap hade försvärat kontrollen. Vid inventeringen den 30 juni hade det förekommit, att varor uppskattats till viss myckenhet utan att vägas ävensom att förväxling mellan varupartier ägt rum, och hade vid inventeringen den 31 juli konstaterade brister i vissa fall berott på dylika felaktigheter vid första inventeringstillfället.

Vid utformandet av sitt ansvarsyrkande framhöll krigsfiskalen såsom sin mening, att det vore möjligt, att den vid inventeringen den 31 juli 1924 konstaterade bristen härledde sig från såväl felaktiga beräkningar av inneliggande lager den 30 juni samma år som stölder ur förrådet, och att han icke ville bestrida, att Olsson haft att övervinna åtskilliga svårigheter i samband med köksföreståndartjänstens skötande samt att viss slapphet syntes hava förefunnits vid övervakningen av köksföreståndarens arbete; men ansåge han sig dock icke kunna underlåta att framställa sitt ovan återgivna ersättningsyrkande mot Olsson.

Krigsrätten, som meddelade utslag i målet den 16 februari 1925, fann, att Olsson i sin egenskap av köksföreståndare varit såsom uppbördsman ansvarig för i regementets proviantmagasin inlagda varor, samt förpliktade på grund härav Olsson att till kronan utgiva värdet av den vid inventeringarna konstaterade bristen med 2,916 kronor 15 öre.

Häröver anförde Olsson besvär hos krigshovrätten, som enligt utslag den 15 juni 1925 ej fann skäl att göra ändring i krigsrättens utslag. Sedan Olsson anförde besvär i målet hos Kungl. Maj:t, fann Kungl. Maj:t genom utslag den 29 september 1925, enär besvären icke ingivits inom vederbörlig tid, Olsson hava förlorat talan mot krigshovrättens utslag.

I en till Kungl. Maj:t ställd, den 12 februari 1926 dagtecknad skrift har Olsson anhållit att av nåd bliva befriad från den honom sålunda åliggande ersättningsskyldigheten. Olsson har som skäl härför framhållit, att han, förutom hustru, har att försörja fem minderåriga barn, födda respektive åren 1911, 1915, 1917, 1919 och 1923, samt att ett utkrä-

vande av ersättningsbeloppet skulle för honom och familjen innebära ekonomisk ruin.

I yttrande den 23 februari 1926 har *chefen för Göta artilleriregemente* anført, att till följd av Olssons ekonomiska ställning möjligheterna för statsverket att av Olsson utfå det utdömda ersättningsbeloppet torde få anses synnerligen små; och har regementschefen med hänsyn till de ömmande omständigheter, som i detta fall föreläge, tillstyrkt bifall till ansökningen.

Chefen för tredje arméfördelningen har likaledes tillstyrkt ansökningen.

Arméförvaltningens intendentsdepartement har den 17 mars 1926 yttrat sig i ärendet samt därvid anført, att departementet funne svårigheten för Olsson att inbetala det utdömda skadeståndsbeloppet icke vara av beskaffenhet att böra för honom föranleda befrielse från skadeståndplikten, och har departementet på den grund hemställt, att ansökningen icke måtte föranleda till någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

I utlåtande den 29 januari 1927 har *statskontoret* framhållit, att av handlingarna i målet syntes framgå, att vissa omständigheter, bland annat de lokala förhållandena vid proviantförrådet, föranlett stor svårighet att upprätthålla nödig kontroll över förrådet. Vid sådant förhållande ävensom med hänsyn till Olssons mycket svaga ekonomiska ställning ansåge sig statskontoret böra tillstyrka bifall till ansökningen.

Såsom av statskontoret framhållits, torde det kunna anses, att vissa svårigheter förelegat för Olsson att upprätthålla nödig kontroll över proviantförrådet. Med hänsyn härtill och i betraktande av vad i ärendet upplysts beträffande Olssons försörjningsplikt och ekonomi, finner jag mig böra förorda, att kronan avstår från sin ifrågavarande fordran hos honom, och torde i sådant syfte framställning böra avlätas till riksdagen. Jag får alltså hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att styckjunkaren i Göta artilleriregemente A. U. Olsson må befrias från honom jämlikt krigshovrättens förutnämnda utslag den 15 juni 1925 åliggande skyldighet att till kronan utgiva ersättning med 2,916 kronor 15 öre, samt

att ifrågavarande belopp må ur vederbörliga räkenskaper avskrivas.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Yngvar Månsson.